

Gudrun Sjödén, läderbyxor och olivgröna mockabyxor

Annsofi Lindberg har läst Christer Hermansson senaste bok

Under vintern har det i bibliotekssammanhang närmast varit omöjligt att inte uppmärksamma före detta förste bibliotekarien, numera kulturchef i Strängnäs, Christer Hermanssons senaste bok *"Varför har inte fler bibliotekarier läderbyxor?"* (Tusculum förlag). Och det är bra, för bibliotekarier som syns, märks och samtidigt initierar aktuella frågor såväl när det gäller bibliotek som kulturfrågor behövs. Därmed inte sagt att den typen av medarbetare inom yrkeskåren inte finns. I media beskrivs dock bibliotekarier ofta som ett gäng stillsamma, lågavlönade medelålders pageklippta tanter med Gudrun Sjödénkläder, oförtröttliga i sitt kulturpedagogiska arbete. (Begreppet bibliotekspage existerar faktiskt i frisörkretsar!). Hermansson vänder nu äntligen denna djupt rotade fördom ryggen och sätter igång en spännande debatt med de krönikor och kåserier han samlat på dryga 150 sidor.

Folkbiblioteken är utan konkurrens den mest besökta och populära kulturinstitutionen i vårt land. Allt statistik och alla enkäter pekar på detta. När det blåser snålt och kulturanslagen snörs åt i stat och kommun bör man därför ha detta i åtanke. I Christer Hermanssons bok får läsaren inte minst inblick i bibliotekariernas och biblioteksassistenternas oförtröttliga arbete och kulturella mission.

Den 28 januari framträdde han också iklädd vinröda läderbyxor i Kungliga bibliotekets hörsal tillsammans med sin vapendragare

Finn Ljunggren, legitimerad biblioteksassistent och musiker. Christer Hermansson, som även är författare och sitter i Författarförbundets styrelse, uttryckte bl.a. under showen att han numera kände sig lika utsatt och analyserad som författaren Maja Lundgren, en intressant liknelse som man kan fundera en del kring.

Texterna i *"Varför har inte fler bibliotekarier läderbyxor?"* är skrivna under de snart tjugo år som Christer Hermansson arbetat som bibliotekarie. "Kortisarna" som inleder boken beskriver hans första tid som bibliotekarie på Malmö stadsbibliotek. "Kortisarna" publicerades i framför allt i Kvällsposten och Arbetet. Därefter kommer en rad bibliotekspolitiska debattinlägg vilka följs av kåserier som bland annat publicerats i Biblioteksbladet och Svensk bokhandel. 2001 kom romanen *"Ich bin ein Bibliothekar"* som handlar om den ambitiösa bibliotekarien Oliver C Johanssons liv och äventyr på Södertälje stadsbibliotek.

I *"Varför har inte fler bibliotekarier läderbyxor?"* blandas ironi och allvar om vartannat. Onekligen fungerar detta grepp utmärkt som en effektiv metod för att få igång diskussionen kring bibliotekens syften och mål på olika plan. Ambivalensen i en del av inslagen till trots väcker Christer Hermanssons krönikor både konstruktiva och originella funderingar kring biblioteksverksamhet framför allt när det gäller folkbibliotek. Tönen i Hermanssons texter växlar ständigt och exempelvis kåseriet "Ingen bibliotekarie hängs för det hon eller han tänker" visas en klart allvarlig sida av författaren. Här ifrågasätts bibliotekscheferollen med bitande klarsyn. Citatet som följer kan också ses som allmängiltigt för en rad andra yrkesgrupper. Beskrivningen av hur vissa chefer fungerar är slående

"Varför finns det fortfarande

bibliotekschefer som säger 'Jag' när det går bra och framåt med verksamheten och 'Vi' när det hela brakar samman och går åt helvete? Om lön och befattning grundar sig på att man har 'ansvar', då har man också det slutliga och avgörande ansvaret för verksamheten. Detta ansvar kan inte överlastas på andra medarbetare och kan inte heller bli ett tomt ord."

I förordet till *"Varför har inte fler bibliotekarier läderbyxor?"* skriver Christer Hermansson att han jobbat på en rad olika typer av bibliotek, folkbibliotek, högskolebibliotek, sjukhusbibliotek osv. men sammanfattningsvis är fokus för hans iakttagelser och beskrivningar nog främst förankrade i folkbiblioteksvärlden. Forskar- och högskolebibliotekens problematik går därför tyvärr inte alltid att förankra i Christer Hermanssons texter. Här fungerar ju ofta biblioteken som ren stödverksamhet till en basverksamhet eller akademisk institution och det finns ytterst litet utrymme för någon form av egen profil, kulturell prägel eller syn på verksamheten. Här kan till och med visst intresse för skönlitteratur och humaniora ses som något mossigt och suspekt.

Men hur som helst, *"Varför har inte fler bibliotekarier läderbyxor"* är en bok som kan och bör läsas oavsett på vilken typ av bibliotek man arbetar. Många av oss som jobbar i yrket, med eller utan läderbyxor, delar med stor säkerhet Hermanssons erfarenheter liksom kärleken till det folkbildande kallet. För egen del är jag ägare till ett par olivgröna mockabyxor! Vi ses i vimlet, Christer!

Annsofi Lindberg är bibliotekarie vid Röda korsets högskolebibliotek Stockholm

